

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Вченої ради
факультету іноземних мов
проф. Сулим В.Т.

---

29 серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО ТА ЛЕКСИКОЛОГІЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ)

галузі знань	03 Гуманітарні науки
спеціальності	035 Філологія
спеціалізації	035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)
освітньо-професійної програми	Переклад (англійська мова)
факультету	іноземних мов

Кредитно-модульна система
організації навчального процесу

2019-2020

Теоретичні основи другої іноземної мови (Лінгвокраїнознавство та Лексикологія іспанської мови): Програма навчальної дисципліни складена на основі освітньо-професійної програми « Переклад (англійська мова)», 2017 року.

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент Цимбалістий І.Ю.,
асистент Кушнір О.П.
(вчена ступінь, вчене звання, ім'я та ініціали автора (ів) програми)

Програма затверджена на засіданні **кафедри французької філології**

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 року.

Завідувач кафедри **французької філології** _____ /проф. Помірко Р.С./
(підпис)

Затверджено рішенням Вченої ради факультету іноземних мов

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни
“Лінгвокраїнознавство та Лексикологія іспанської мови”)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр, назва)	Нормативна	
Контр. робота	Спеціальність <u>035 Філологія</u> (шифр, назва)	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 4	Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)	2018-й	2019-й
Загальна кількість годин - 90			6
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	<i>Лекції</i>	
			16 год
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			16 год
		<i>Самостійна робота</i>	
			58 год.
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення курсу «Лінгвокраїнознавство» розширює знання студента про національно специфічні риси народів, що населяють Іспанію. Вивчення аспектів історії та культури, соціальних та політичних явищ, традицій та звичаїв, порівняння їх з відповідними аспектами життя в Україні надає студентам можливість простежити динамічний характер мовних і цивілізаційних процесів, удосконалити розуміння та прагматику використання іспанської мови.

Мета курсу «Лінгвокраїнознавство»: розвинути у студентів уміння практично орієнтуватися в сучасному житті Іспанії, вміти адекватно тлумачити явища політичного, економічного, соціального та культурного життя сучасної Іспанії а також розуміти особливості побуту та традицій іспанців. Важливе значення має засвоєння фонової лексики та засобів вираження певної суспільно-комунікативної інтенції.

Завдання: розвинути у студентів уміння практично орієнтуватися в сучасному житті Іспанії. Важливе значення має засвоєння фонової лексики та засобів вираження певної суспільно-комунікативної інтенції.

Знати: предмет теорії лінгвокраїнознавства Іспанії: територіальні та кліматичні особливості; політичний та адміністративний устрій країни; мистецький доробок та фольклорні традиції іспанського народу; норми повсякденних реалій; колорит місцевої кухні тощо.

Вміти: використовувати набуті знання для успішного вивчення мови даної країни; застосовувати засвоєний матеріал, як виконавач ролі культурного посередника між рідною культурою та іноземною; успішно долати міжкультурні непорозуміння та конфліктні ситуації; долати стереотипи у стосунках.

Лексикологія є явищем багатограним, різні аспекти якого можуть становити предмет дослідження різних наук. У рамках перекладознавства вивчають семасіологічні, ономасіологічні, морфологічні та фразеологічні особливості лексичного складу мови. Провідне місце в сучасній лексикології належить проблемі значення слова, його формуванню, зміні, взаємодії з іншими значеннями. Лексикологія є однією з фундаментальних дисциплін в системі підготовки філологів і перекладачів, виклад основ якої передбачає цей курс.

Мета вивчення «Лексикології іспанської мови»: ознайомити студентів з головними теоретичними положеннями лексикології сучасної іспанської мови.

Завдання: сформувані у студентів наукове уявлення про системний характер лексики іспанської мови; висвітлити головні способи номінації в мові; ознайомити з традиційними й новітніми теоріями лексичного значення; викласти особливості формування і структури лексичного значення, парадигматичних груп лексики; показати національно-культурну специфіку лексичного складу іспанської мови; ознайомити з можливими способами розвитку лексичного складу іспанської мови, її соціальним та територіальним поділом;

Після вивчення курсу студенти повинні:

Знати: предмет, об'єкт та завдання лексикології; специфічні ознаки слова як головної одиниці мови взагалі та іспанського слова зокрема; головні теорії лексичного значення; парадигматичні взаємозв'язки лексики (синонімія, антонімія, лексико-семантичні поля); шляхи збагачення іспанської лексики (словотворення, зміна лексичного значення, запозичення, утворення фразеологічних одиниць); особливості територіальної та соціальної диференціації лексики; основні типи словників.

Вміти: оперувати основними поняттями лексикології; кваліфіковано аналізувати лексичне значення слова чи фразеологізму, особливості процесів формування похідних та фразеологічних одиниць; розрізняти види лексичних значень та системних зв'язків лексики, підбирати синоніми, антоніми, будувати синонімічні ряди; формувати тематичні групи, лексико-семантичні поля; визначати соціальну та територіальну приналежність лексичної одиниці; ідентифікувати фразеологізми та аналізувати їх структуру; користуватися різними типами словників.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Іспанія: географічне розташування та адміністративно-політичний устрій, історико-мистецька мапа.

Тема 1. Географічні характеристики та клімат.

Тема 2. Політичний та адміністративний устрій Іспанії.

Тема 3. Головні історичні періоди розвитку культури Іспанії (мистецтво часів Римської Іспанії, арабського панування, Епохи Відродження)

Тема 4. Іспанія ХХ- ХХІ століть: політичний та культурний огляд.

Змістовий модуль 2. Свята і звичаї. Гастрономічні традиції Іспанії.

Тема 5. Релігійні та державні свята. Організація повсякденного життя іспанського народу.

Тема 6. Традиційні страви.

Змістовий модуль 3. Предмет і завдання лексикології. Слова, що складають лексичний фонд іспанської мови.

Тема 7. Лексикологія як предмет. Слово як базова одиниця мови. Поняття лексики та вокабуляру.

Тема 8. Патрімоніальна лексика. Культизми та дублети. Історичні, сучасні запозичення (англіцизми).

Тема 9. Архаїзми, неологізми, вульгаризми, табу, евфемізми, арготизми.

Змістовий модуль 4. Морфологічні шляхи збагачення словникового складу мови.

Тема 10. Поняття морфеми. Види морфем. Дистриб'юція морфем.

Тема 11. Словотвір (словоскладання, деривація, парасинтез, аббревіація).

Змістовий модуль 5. Семантика. Лексико-семантична система мови.

Тема 12. Лексичне значення. Постійність та варіативність значення (моносемія, полісемія). Причини семантичних змін. Розвиток значення (метафора, метонімія).

Тема 13. Синонімія, антонімія, омонімія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Іспанія: географічне розташування та адміністративно-політичний устрій, історико-мистецька мапа.												
Тема 1. Географічні характеристики та клімат.	6	1	1			4						
Тема 2. Політичний та адміністративний устрій Іспанії.	6	1	1			4						
Тема 3. Головні історичні періоди розвитку культури Іспанії (мистецтво часів Римської Іспанії, арабського панування, Епохи Відродження)	7	2	1			4						
Тема 4. Іспанія XX-XXI століть: політичний та культурний огляд.	6	1	1			4						
Разом — зм. модуль 1	25	5	4			16						
Змістовий модуль 2.												
Свята і звичаї. Гастрономічні традиції Іспанії.												
Тема 5. Релігійні та державні свята. Організація повсякденного життя	6	1	1			4						

іспанського народу.													
Тема 6. Традиційні страви.	6	1	1			4							
Разом – зм. модуль 2	12	2	2			8							
Змістовий модуль 3.													
Предмет і завдання лексикології. Слова, що складають лексичний фонд іспанської мови.													
Тема 7. Лексикологія як предмет. Слово як базова одиниця мови. Поняття лексики та вокабуляру.	6	1	1			4							
Тема 8. Патрімоніальна лексика. Культизми та дублети. Історичні, сучасні запозичення (англіцизми).	9	2	2			5							
Тема 9. Архаїзми, неологізми, вульгаризми, табу, евфемізми, арготизми.	7	1	1			5							
Разом — зм. модуль 3	22	4	4			14							
Змістовий модуль 4.													
Морфологічні шляхи збагачення словникового складу мови.													
Тема 10. Поняття морфеми. Види морфем. Дистриб'юція морфем.	6	1	1			4							
Тема 11. Словотвір (словоскладання, деривація, парасинтез, аббревіація).	10	2	2			6							
Разом — зм. модуль 4	16	3	3			10							
Змістовий модуль 5.													
Семантика. Лексико-семантична система мови.													
Тема 12. Лексичне значення. Постійність та варіативність значення (моносемія, полісемія). Причини семантичних змін. Розвиток значення (метафора, метонімія).	7	1	2			5							
Тема 13. Синонімія, антонімія, омонімія.	7	1	1			5							
Разом — зм. модуль 4	15	2	3			10							
Усього годин	90	16	16			58							

5. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Географічні характеристики та клімат Іспанії.	1
2	Політичний та адміністративний устрій Іспанії.	1
3	Головні історичні періоди розвитку культури Іспанії (мистецтво часів Римської Іспанії, арабського панування, Епохи Відродження)	1
4	Іспанія ХХ- ХХІ століть: політичний та культурний огляд.	1
5	Релігійні та державні свята. Організація повсякденного життя іспанського народу.	1
6	Традиційні страви.	1
7	Лексикологія як предмет. Слово як базова одиниця мови. Поняття лексики та вокабуляру.	1
8	Патрімоніальна лексика. Культизми та дублети. Історичні, сучасні запозичення (англіцизми).	2
9	Архаїзми, неологізми, вульгаризми, табу, евфемізми, арготизми.	1
10	Поняття морфемі. Види морфем. Дистрибуція морфем.	1
11	Словотвір (словоскладання, деривація, парасинтез, аббревіація).	2
12	Лексичне значення. Постійність та варіативність значення (моносемія, полісемія). Причини семантичних змін. Розвиток значення (метафора, метонімія).	2
13	Синонімія, антонімія, омонімія.	1

7. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Географічні характеристики та клімат Іспанії.	4
2	Політичний та адміністративний устрій Іспанії.	4
3	Головні історичні періоди розвитку культури Іспанії (мистецтво часів Римської Іспанії, арабського панування, Епохи Відродження)	4
4	Іспанія ХХ- ХХІ століть: політичний та культурний огляд.	4
5	Релігійні та державні свята. Організація повсякденного життя іспанського народу.	4
6	Традиційні страви.	4
7	Лексикологія як предмет. Слово як базова одиниця мови. Поняття лексики та вокабуляру.	4
8	Патрімоніальна лексика. Культизми та дублети. Історичні, сучасні запозичення (англіцизми).	5
9	Архаїзми, неологізми, вульгаризми, табу, евфемізми, арготизми.	5

10	Поняття морфем. Види морфем. Дистрибуція морфем.	4
11	Словотвір (словоскладання, деривація, парасинтез, аббревіація).	6
12	Лексичне значення. Постійність та варіативність значення (моносемія, полісемія). Причини семантичних змін. Розвиток значення (метафора, метонімія).	5
13	Синонімія, антонімія, омонімія.	5

9. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

10. Методи контролю

Контроль виконання курсової роботи включає поточний контроль за виконанням розрахунків за трьома розділами та захист перед комісією. Оцінка виконання та захисту курсової роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

11. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для заліку) заочної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
ЗМ №1, 2					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100

Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для екзамену)

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1/4	T5/	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>	<i>Задовільно</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>		
51-60	E	<i>Достатньо</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>
0-50	FX	<i>Незадовільно</i> (можливе повторне складання за талоном №2)		

0	F	Незадовільно (обов'язкове повторне вивчення курсу, якщо отримано оцінку «Незадовільно» за талоном «К»)	Незадовільно	Незараховано
----------	----------	--	---------------------	---------------------

12. Методичне забезпечення

«Лінгвокраїнознавство»

Рекомендована література

Базова

1. Quesada Marco S. España: manual de civilización.– Madrid: Edelsa, 2007.

Допоміжна

1. Altamira y Crevea R. Historia de España y de la Civilización española. –Barcelona: Editorial Critica, 2001.
2. Álvarez Junco J. Mater Dolorosa: la idea de España en el siglo XIX. – Madrid: Taurus, 2002.
3. BenitoRuano E. España, reflexiones sobre el ser de España. – Real Academia de la Historia, 1997.
4. Bozal Fernández V. Historia del arte en España.– Madrid: Istmo, 1973.
5. Cantarino Vicente M. Civilización y cultura de España. – New Jersey: Prentice Hall,2005.
6. Méndez Bejarano M. Historia de la filosofía en España hasta el siglo XX. – Oviedo, 2000.
7. Piemontese Ramos L. España: Temas de cultura y civilización. – Florence: Heinle,2003.

Інформаційні ресурси

<http://www.nd.edu/~civespan/index.html>

http://es.wikipedia.org/wiki/Cultura_de_Espa%C3%B1a

<http://www.doitinspain.com/Espanol/cultura.php>

<http://www.aecyt.com/>

<http://www.historiasiglo20.org/HE/13b.htm>

«Лексикологія»

Рекомендована література

Базова

1. Гитлиц А.М. Пособие по лексикологии современного испанского языка. - М.: ВШ, 1974.
2. Иваницкая А.А. Практическая лексикология испанского языка. – Киев: ВШ, 1989.
3. Almela Pérez R. Procedimientos de formación de palabras en español. – Barcelona: Ariel Prácticum, 1999.
4. Alvar Ezquerra M. El neologismo: caracterización, formación, aceptabilidad // El neologismo. V Jornadas de Metodología y Didáctica de la Lengua española. – Cáceres: Instituto de Ciencias de la Educación, 1999.
5. Alvar Ezquerra M. La formación de palabras en español. – Madrid: Arco/Libros, 1996.
6. Alvar Ezquerra M. El acortamiento de palabras // Diccionario de siglas y abreviaturas. – Madrid: Alhambra, 1983.
7. Calles Vales J., Bermejo Meléndez B. Jergas, argot y modismos. - Madrid: LIBSA, 2001.
8. Casado Velarde M. Acortamientos, formación de siglas y acrónimos // Gramática descriptiva de la lengua española. Madrid, t. 3, 1999.

9. Daniel P. Panorámica del argot español / Diccionario de argot español / León V.– Madrid: Alianza Editorial, S.A., 1996.
10. Fernández-Sevilla J. Neología y neologismo en el español. – Granada, 1982.
11. Gloria Corpas Pastor Manual de fraseología española. – Madrid: Gredos, 1996.
12. Guerrero Ramos G. Neologismos en el español actual. – Madrid: Arco/Libros, 1995.
13. Lang Mervyn F. Formación de palabras en español. – Madrid, 1992.
14. Montes Giraldo J. J. Los "interfijos hispánicos". Reexamen con base en datos del ALEC // Anuario de Lingüística Hispánica. – 1985. – 1.
15. Rodríguez González F. Lenguaje y contracultura juvenil: anatomía de una generación // Comunicación y lenguaje juvenil, Madrid: Editorial Fundamentos, 1989.
16. Seco M. El léxico de hoy // Comunicación y lenguaje, Madrid, 1977

Допоміжна

1. Мариненко П.І. Словоскладання як один із шляхів поповнення лексичного складу сучасної іспанської мови // Проблеми семантики слова, речення та тексту: Збірник наукових праць / Київськ. нац. лінгв. ун-т. – Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2005. – Вип. 13.
2. Мариненко П.І. Лексичні новотвори в сучасній іспанській мові: структурний та семантичний аспекти: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05 / Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. – Київ, 2006.
3. Мацько О.М. Аббревіатури як згорнені мовні формули в дипломатичних текстах // Мовознавство. – 2000. - № 1
4. Мунгалова О.М. Наблюдения над функционированием кратких форм личных имен в современном испанском языке // Вестник Московского университета: Серия 9: Филология. – М.: Из-во Моск. ун-та, 1990. - № 5.
5. Мунгалова О.М. Об одном способе аббревиации в современном испанском языке (усеченные слова) // Вестник Московского университета: Серия 9: Филология. – М.: Из-во Моск. ун-та, 1996. - № 6
6. Мунгалова О.М. О лексикализации графических сокращений в современном испанском языке // История и современное состояние иберо-романских языков. – М.: Изд-во Московского гос. ун-та им. М. Ломоносова, 1988.
7. Помірко Р.С. Демінутивність / аугментативність як засіб експресивності іспанської мови // Іноземна філологія. – 1987. – Вип. 88.

Інформаційні ресурси

<http://www.quiben.org/wp-content/uploads/2007/10/2007uned.pdf>